

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 13, 23, 40 IR 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMO
19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Teisės aktai, reglamentuojantys žemės sklypų projektavimą ir formavimą, nustato įgaliotoms institucijoms pareigą kiekvienu atveju išspręsti tinkamo nekilnojamojo daikto naudojimo pagal paskirtį (pvz., įvažiavimo į žemės sklypą arba asmens, kuris nėra žemės sklypo savininkas, galimybės eksploatuoti jam priklausančius žemės sklype esančius statinius ar įrenginius) klausimus. Tačiau pasitaiko atvejų, kai per žemės reformos eigą, rengiant privatizuojamų ar kitų valstybinės žemės sklypų teritorijų planavimo dokumentus bei žemės sklypų planus, formuojant šiuos sklypus administraciniu aktu, nebuvo užtikrintas tinkamas nekilnojamojo daikto naudojimas pagal paskirtį (pvz., sprendiniai dėl patekimo į žemės sklypą ar kitą objektą nebuvo suprojektuoti patvirtintame teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte, arba buvo suprojektuoti, tačiau nebuvo priimti administraciniai aktai, reikalingi šiems sprendiniams įgyvendinti), nors pagal tuo metu galiojusį reglamentavimą tai turėjo būti padaryta.

Viena iš galimybių sprendžiant nekilnojamojo daikto naudojimo pagal paskirtį klausimą gali būti kelio, statinio ar kt. servituto nustatymas. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąrašas atvejų, kai servitutas gali būti nustatomas administraciniu aktu.

Remiantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM) preliminariais skaičiavimais, šiuo metu yra išaiškinta apie 4 800 atvejų, kai žemės sklypams nėra suprojektuoto privažiavimo į šiuos žemės sklypus ir nenustatyti servitutai. Apie 1 175 atvejus nustatyta iš asmenų pateiktų skundų, o apie 3625 atvejus nustatė Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM teritoriniai skyriai. Nemažai šių asmenų kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą prie ŽŪM, prašydami padėti išspręsti susidariusią situaciją. Šiuo metu teisės aktai nenustato galimybės administracine tvarka nustatyti kelio servitutus tais atvejais, kai tokie servitutai nebuvo suprojektuoti pradinėje žemės sklypo formavimo stadijoje (atkuriant nuosavybės teises, išnuomojant ar perduodant neatlygintinai), pvz., kelio servituto privačiame žemės sklype, kuriuo būtų važiuojama į kitą privatų žemės sklypą, ir pan. Pažymėtina, kad vietovėje dažniausiai jau būna išvažinėtas kelias, naudojamas ne vienus metus patenkant į gretimą žemės sklypą, tačiau neretai problema paaštrėja pasikeitus žemės sklypo, per kurį važiuojama, savininkui, nes toks faktinis naudojimas nebūna pagrįstas atitinkamais dokumentais ir pan. Todėl asmenims belieka nustatyti servitutus tarpusavio sutartimis, o esant ginčui – teismo būdu, nors pareiga užtikrinti tinkamą projektavimą ir žemės sklypo formavimą teko institucijoms, tačiau šios pareigos tinkamai neįvykdžius, susidariusios situacijos sprendimas tampa asmenų, suinteresuotų servituto nustatymu, problema.

Todėl, atsižvelgdama į didelį tokių atvejų skaičių, Žemės ūkio ministerija siūlo įtvirtinti galimybę administracine tvarka valstybės ir (ar) savivaldybių lėšomis nustatyti servitutus išnuomotiems, perduotiems neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams, jeigu šiuos valstybinės žemės sklypus išnuomojant perduodant neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, o savivaldybių ir privačios žemės sklypus – perleidžiant iš valstybės į savivaldybės ar privačią nuosavybę bei atkuriant nuosavybės teises, nesilaikant teisės aktų reikalavimų teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte nebuvo suprojektuoti sprendiniai dėl patekimo per šiuos žemės sklypus į kitą žemės sklypą ar kitą objektą, arba sprendiniai buvo suprojektuoti, tačiau nebuvo priimti administraciniai aktai, reikalingi šiems sprendiniams įgyvendinti.

2. Įstatymo projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Žemės ūkio ministerija rengėja – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žemės ir nekilnojamojo turto politikos departamento (direktorė Aura Šalugienė, tel. 8 697 65 767, el. p. Aura.Salugiene@zum.lt) Žemės tvarkymo politikos skyriaus (vedėja Inga Puzienė, tel. (8 5) 239 1357, el. p. Inga.Puziene@zum.lt) patarėja Dalia Žalalytė, tel. (8 5) 239 1356, el. p. dalia.zalalyte@zum.lt, ir patarėja Greta Butkienė, tel. 8 612 77 694, el. p. Greta.Gurksnyte@zum.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projektuose aptarti teisiniai santykiai

Galiojančiuose teisės aktuose nenustatyta galimybė administraciniu aktu nustatyti servitutų, kai išnuomojant, perduodant neatlygintinai naudotis, patikėjimo teise valdyti ar perleidžiant savivaldybės ar privačios nuosavybės valstybinės žemės sklypą sprendiniai dėl patekimo per šį žemės sklypą į kitą sklypą ar objektą nebuvo suprojektuoti patvirtintame teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte, arba buvo suprojektuoti, tačiau nebuvo priimti administraciniai aktai, reikalingi šiems sprendiniams įgyvendinti, nors pagal tuo metu galiojusį reglamentavimą tai turėjo būti padaryta.

Pagal Žemės įstatymo 13 straipsnio 3 dalį perduotuose naudotis ar išnuomotuose valstybinės žemės sklypuose žemės sklypų formavimo darbai atliekami jų patikėtinių ir naudotojų lėšomis.

Pagal Žemės įstatymo 42 straipsnio 2 dalį privačių žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami žemės sklypų savininkų lėšomis.

Pagal Žemės reformos įstatymo 19 straipsnio 2 dalį žemės reformos žemėtvarkos projektai, kuriuose projektuojami žemės sklypai piliečių nuosavybės teisėms atkurti ir naudojami asmeninio ūkio žemės sklypai, rengiami ir įgyvendinami valstybės lėšomis, o kitais atvejais – fizinių ar juridinių asmenų, užsienio organizacijų, juridinių asmenų ar užsienio organizacijų filialų lėšomis.

Galiojančio Žemės įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nėra numatyta, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami servitutui nustatyti.

Klausimai dėl patekimo (privažiavimo) į suprojektuotą ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotą žemės sklypą gali būti sprendžiami vadovaujantis bendromis Civilinio kodekso ir Žemės įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis servitutų nustatymą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Žemės įstatymo projektu siūloma įtvirtinti galimybę servitutus nustatyti administraciniu aktu išnuomotiems, perduotiems neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams, jeigu šiuos valstybinės žemės sklypus išnuomojant, perduodant neatlygintinai naudotis ar patikėjimo teise valdyti, o savivaldybių ir privačios žemės sklypus – perleidžiant iš valstybės į savivaldybės ar privačią nuosavybę bei atkuriant nuosavybės teises, teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte nebuvo suprojektuoti sprendiniai arba nebuvo priimti administraciniai sprendimai, kurie užtikrintų tinkamą žemės sklypo naudojimą. Būtina servitutų administraciniu aktu nustatymo sąlyga – teisės aktų įgalios institucijos priimtas sprendimas, kad nenustačius servituto žemės sklypais neįmanoma normaliomis sąnaudomis naudotis pagal paskirtį.

Procesą dėl tinkamo pagal paskirtį žemės sklypo naudojimo užtikrinimo sudarytų dvi stadijos, t. y. (a) aplinkybių nustatymas, kad pradinėje žemės sklypo formavimo stadijoje nebuvo numatyta (suprojektuota) patekimo į žemės sklypą būdų ir kad sprendimo priėmimo metu žemės sklypu neįmanoma naudotis pagal paskirtį; (b) sprendinių dėl patekimo į žemės sklypą suprojektavimas ir administracinių aktų priėmimas. Siekiant minimaliai (kiek tai objektyviai būtina) suvaržyti žemės nuosavybės ar naudojimo teises, nurodytu atveju savivaldybių ir privačiuose žemės sklypuose servitutai galės būti nustatomi tik tais atvejais, kai nebus galimybės užtikrinti tinkamo viešpatuojančiuoju tampančio daikto naudojimo pagal paskirtį panaudojant valstybinę žemę, pvz., jeigu tuo metu, kai bus sprendžiama dėl servituto nustatymo administraciniu aktu privačiam žemės sklypui, į kurį reikalingas įvažiavimas, šis sklypas nesiribos su laisva valstybine žeme, kurioje būtų galima suprojektuoti kelią į jį, **arba ribojasi, bet dėl laisvoje valstybinėje žemėje esančių šlaitų, griovų, užpelkėjimo, miško ar kitų vietovės ypatumų servituto nustatymas šiai žemei neužtikrintų tinkamo viešpatuojančiuoju tampančio daikto naudojimo ir pan.**

Siūloma, kad sprendimą, ar prašomas nustatyti servitutas atitinka šiame punkte nurodytus kriterijus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka priimtų institucija, turinti teisę nustatyti servitutus administraciniu aktu – Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM. Atitinkamai būtų papildytas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimas Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“, reglamentuojant, kad nagrinėjant prašymą nustatyti servitutą minėtu pagrindu turėtų būti įvertinama, ar formuojant žemės sklypus – žemės sklypą, kurio naudai prašoma nustatyti servitutą, ir žemės sklypą, kuriam prašoma nustatyti servitutą, buvo pažeisti galiojantys teisės aktai, ar šie pažeidimai atsirado dėl viešojo administravimo institucijos netinkamai vykdytų pareigų, ar nėra galimybės susidariusią situaciją spręsti panaudojant laisvą valstybinę žemę (pvz., suformuojant joje privažiavimą iki žemės sklypo), ir t. t. Be to, šiuo atveju servituto nustatymo procedūroje būtų įtvirtinta galimybė tarnaujančiuoju tampančio daikto savininkui išreikšti pastabas bei siūlyti kitas alternatyvas. Nesutinkantiems su nustatytais servitutais asmenims išliks galimybė ginčyti administracinius aktus dėl šių servitutų nustatymo teisme.

Taip pat siūloma nustatyti, kad šiais atvejais teritorijų planavimo dokumentų arba žemės valdos projektų, kuriuose servitutai projektuojami, rengimą finansuotų valstybė (Nacionalinė žemės tarnyba, priimanti administracinius aktus dėl servitutų nustatymo) ir (arba)savivaldybės. Taip pat siūloma numatyti, kad fizinių ir (ar) juridinių asmenų pageidavimu teritorijų planavimo dokumentai arba žemės valdos projektai ir žemės sklypų planai rengiami jų lėšomis.

Dėl šios priežasties taip pat siūloma pakeisti Žemės įstatymo 13 straipsnio 3 dalį ir 42 straipsnio 2 dalį, Žemės reformos įstatymo 19 straipsnio 2 dalį papildant pareiga nustatytais atvejais valstybinės žemės sklypų formavimo darbus vykdyti ar privačių žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus rengti valstybės ir (ar) savivaldybių lėšomis. Priėmus siūlomus pakeitimus, žemės sklypų savininkams ar kitiems suinteresuotiems asmenims nebereikėtų savo lėšomis rengti dokumentų, privalomų servitutui nustatyti, sumažėtų asmenų nepasitenkinimas dėl netinkamai vykdytų valstybės institucijos funkcijų, administracinė procedūra užtikrintų abipusę viešpataujančiojo ir tarnaujančiojo daiktų savininkų (naudotojų) interesų apsaugą.

Siūloma nustatyti, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami ir servituto nustatymo atvejais.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymų projektų rengimą paskatinusi priežastis – institucijų, atsakingų už žemės sklypų projektavimą (planavimą), pareigos užtikrinti tinkamą projektavimą ir žemės sklypo formavimą, numatant teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte sprendinius dėl patekimo į žemės sklypą ar kitą objektą, nevykdymas arba institucijų, atsakingų už administracinių aktų priėmimą, pareigos priimti administracinį aktą, kuris buvo reikalingas teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte esantiems sprendiniams dėl patekimo į žemės sklypą ar kitą objektą įgyvendinti, nevykdymas.

Svarbu pažymėti, kad nors teisės aktai, reglamentuojantys žemės reformą, keitėsi daug kartų, ir valstybinės žemės sklypų privačion nuosavybėn perleidimas, išnuomojimas, perdavimas naudotis neatlygintinai ir kt., yra kompleksinės procedūros, kurias sudaro keletas etapų (žemės sklypo

suformavimas (suplanavimas), žemės sklypo kadastrinių matavimų atlikimas ir jo įregistravimas Nekilnojamojo turto registre, administracinių aktų, kuriais perleidžiamas privačion nuosavybėn, išnuomojamas, perduodamas naudotis neatlygintinai ir kt., žemės sklypas, priėmimas ir kt.), tačiau institucijų, dalyvaujančių žemės reformos procese, t. y. savivaldybės administracijos direktoriaus (atitinkamais laikotarpiais – savivaldybės valdybos, tarybos), Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM (iki 2010 m. liepos 1 d. – apskričių viršininkų administracijų), kompetencija šių procedūrų etapuose iš esmės priklauso (priklausė) nuo to, ar perleidžiamas privačion nuosavybėn, išnuomojamas, perduodamas naudotis neatlygintinai ir kt. valstybinės žemės sklypas yra (buvo) kaimo gyvenamojoje vietovėje ar mieste. Kadangi teisės aktuose, reglamentuojančiuose valstybinės žemės sklypų privačion nuosavybėn perleidimą, išnuomojimą, perdavimą naudotis neatlygintinai ir kt., tiek savivaldybės administracijos direktoriaus (atitinkamais laikotarpiais – savivaldybės valdybos, tarybos), tiek Nacionalinės žemės tarnybos (iki 2010 m. liepos 1 d. – apskričių viršininkų administracijų) kompetencijos minėtų procedūrų etapuose yra (buvo) griežtai apibrėžtos, siekiant užtikrinti, kad nuostolius, pvz.: dėl įvažiavimo į žemės sklypą arba asmens, kuris nėra žemės sklypo savininkas, galimybės eksploatuoti jam priklausančius žemės sklype esančius statinius ar įrenginius, nebuvimo, atlygintų būtent ta institucija, dėl kurios neteisėtų (netinkamų) veiksmų šie nuostoliai atsirado. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka bus nustatyti atvejai kada už teritorijų planavimo dokumentų arba žemės valdos projektų ir žemės sklypų planų rengimą apmokės valstybė, o kada savivaldybė.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Dėl siūlomo reglamentavimo būtų apginti teisėti viešpataujančiuoju tapsiančio žemės sklypo savininko lūkesčiai, tačiau kartu būtų pabloginama tarnaujančiuoju tapsiančio žemės sklypo savininko padėtis, nes šis gali būti suplanavęs ar pradėjęs vystyti investicinius projektus žemės sklype ir servituto nustatymas administraciniu aktu gali turėti finansinės įtakos minėtų projektų vystymui. Todėl galimas tarnaujančiaisiais tampančių daiktų valdytojų nepasitenkinimas dėl patiriamų sunkumų, galimai bus inicijuota daugiau teisminių ginčų dėl administracinių aktų, nustatančių servitusus, panaikinimo. Tačiau pažymėtina, kad siūlomu projektu neišplečiamas sąrašas atvejų, kada žemės sklype bus nustatomi suvaržymai, tik nustatoma galimybė servitutą nustatyti vėliau, pvz., po žemės sklypo privatizavimo momento, kai tai pagal žemės sklypo formavimo metu galiojusius teisės aktus privalejo būti padaryta, o žemės savininkų finansiniai nuostoliai bus atlyginti pagal jau galiojantį kompensavimo mechanizmą.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektų priėmimas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų priėmimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų projektus, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

10. Ar įstatymo projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Žemės įstatymo projektą, reikės keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimą Nr. 1289 „Dėl Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymą Nr. 3D-542/D1-513 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“.

Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašą, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265 „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

Priėmus Žemės reformos įstatymo projektą, reikės keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 15 d. nutarimą Nr. 241 „Dėl Asmenų lėšomis atliekamų valstybinės žemės sklypų

formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo darbų ir žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbų apmokėjimo taisyklių“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Nacionalinės žemės tarnybos naujausiais duomenimis, žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto, Žemės reformos žemėtvarkos projekto bei šio žemės sklypo kadastro duomenų bylos parengimo kaina – 770 Eur (su PVM).

Pagal Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8, reglamentuojamu atveju detalusis planas būtų koreguojamas, todėl manytina, kad išlaidos turėtų būti panašios kaip ir žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo atveju.

Taigi priėmus siūlomą reglamentavimą, daugiausiai papildomai gali reikėti apie 3,7 mln. Eur. Tačiau pasitaikys atvejų, kai, pvz., servitutas buvo suprojektuotas teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte, bet nebuvo įbraižytas į žemės sklypo planą, tada servituto vietos nurodymas žemės sklypo plane ir servituto ploto nustatymas kainuotų apie 580 Eur. Taigi tikėtina, kad lėšų prireiks kur kas mažiau nei 3,7 mln. Eur, tačiau šiuo metu, kol visi nustatyti atvejai nėra ištirti, sudėtinga prognozuoti, kuriais atvejais reikėtų pirkti projektavimo ir kadastro duomenų nustatymo, o kuriais – tik kadastro duomenų papildymo paslaugas.

Servitutų nustatymo procedūrų atlikimas valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto lėšomis galėtų būti finansuojamas iš šių šaltinių: Žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo bei kitų teisės aktais reglamentuotų žemėtvarkos darbų vykdymo programos lėšų; Iš valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų, surinktų už teisę statyti valstybinėje žemėje; Iš savivaldybių lėšų už parduotus valstybinės žemės sklypus miesto gyvenamosiose vietovėse.

Taip pat galimi atvejai, kai Civilinio kodekso 6.271 straipsnio pagrindu asmenys iš valstybės prisiteis žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų (kai bus nustatyta, jog nenustačius servituto buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai ir šie pažeidimai atsirado dėl viešojo administravimo institucijos netinkamai vykdytų pareigų), atlyginimą. Pagal Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, Lietuvos Respublikos valstybės biudžete kasmet numatomi asignavimai atlyginti šiai žalai, o asignavimų valdytoja yra Teisingumo ministerija. Šiuo metu nėra galimybės prognozuoti, ar tokių atvejų pasitaikys ir kiek jų gali būti, taip pat kiek vidutiniškai būtų priteista žalos atlyginimo tokiais atvejais. Tačiau manytina, kad tokių atvejų neturėtų būti daug ir nuostoliai dėl nustatyto servituto neturėtų būti dideli, atsižvelgiant į tai, kad siūlomu reglamentavimu nustatytas servitutas neužims

didelio žemės ploto ir nebus skirtas centralizuotoms komunikacijoms ar pan. – tai, pvz., būtų tik privažiavimo kelias į kitą žemės sklypą ar galimybė patekti prie žemės sklype esančio statinio.

Tačiau priėmus siūlomą Žemės įstatymo projektą būtų ir teigiamas finansinis aspektas. Kadangi, remiantis dabartiniu reglamentavimu, klausimai dėl servituto nustatymo sprendžiami tik teisiniu keliu, todėl ginčo nagrinėjimas teisme lemia ne tik ginčą inicijuojančių, bet ir valstybės institucijų sąnaudas, kadangi tokiose bylose proceso dalyvė yra ir Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM. Todėl siūlomas teisinis reglamentavimas lemtų bylų sumažėjimą teismuose bei Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM sąnaudas atstovavimui teismuose.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis;

„Valstybinė žemė“, „žemės sklypas“, „servitutas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.